

Termeni de referință

STUDIU DE EVALUARE A PROIECTULUI IFAD-CNPF PROIECTUL PRIVIND CREȘTEREA CAPACITĂȚILOR ASOCIAȚIILOR DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT

- 1. Denumirea autorității contractante:** Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF)
IDNO 1007601001293
Adresa: mun. Chișinău, str. Ștefan cel Mare 77, MD 2004
Telefon: + 373 22 859 510
Email: cnpf@cnpf.md

2. Tipul autorității contractante

Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) este autoritate publică autonomă, responsabilă față de Parlament, care autorizează și reglementează activitatea participanților pe piața financiară nebancaară, precum și supraveghează respectarea legislației de către ei. Comisia Națională a Pieței Financiare este independentă în exercitarea funcțiilor sale, desfășurându-și activitatea în temeiul Legii 192/1998.

Autoritatea CNPF se extinde asupra participanților profesioniști la piața financiară nebancaară, care sînt reprezentate de persoanele licențiate sau autorizate pe piața de capital, participanții profesioniști la piața asigurărilor, fondurile nestatale de pensii, asociațiile de economii și împrumut, organizațiile de creditare nebancaară și birourile istoriilor de credit.

CNPF are drept obiective de bază asigurarea stabilității, transparenței, siguranței și eficienței sectorului financiar nebancaar, prevenirea riscurilor sistemice și manipulării pe piața financiară nebancaară, protejarea drepturilor participanților la piața financiară nebancaară.

CNPF dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară în conformitate cu legislația în vigoare, fiind în drept să colaboreze cu organisme de specialitate internaționale corespunzătoare.

- 3. Code CPV:** 79300000-7

4. Descrierea generală

La finele anului 2018 CNPF a semnat Acordul de Grant oferit de IFAD (Fondul Internațional pentru Dezvoltare în Agricultură) pentru a finanța Proiectul intitulat „Dezvoltarea Capacităților de Consolidare a Asociațiilor de Economii și Împrumut” (Proiect). Acest Proiect este finanțat din fondurile Comisiei Europene și are drept scop sprijinirea Proiectului de Reziliență Rurală IFAD în Moldova. Obiectivul strategic a acestuia constă în canalizarea remitențelor emigranților către zonele rurale ale țării prin intermediul Asociațiilor de Economii și Împrumut (AEÎ) ca mijloc de îmbunătățire a direcționării fluxurilor de remitențe prin intermediul furnizorilor reglementați de servicii financiare și de încurajare a incluziunii financiare a beneficiarilor rurali de remitențe.

Abordarea strategică a Proiectului presupune focusarea asupra următoarelor două etape:

I. Dezvoltarea capacităților AEÎ de a deveni agenți pentru transferurile de remitențe și alte servicii de plată.

La această primă etapă, Proiectul se va axa pe pregătirea și asistarea AEÎ în vederea conformării reglementărilor existente în calitate de agenți pentru transferul de remitențe. Cadrul juridic actual permite AEÎ să efectueze transferuri de bani în calitate de agenți ai unei societăți de plată licențiate. Această abordare va permite o conexiune lină și rapidă la sistemul internațional de plată a transferului

de numerar, minimizând costurile de conformare pentru AEÎ și instruind administratorii acestora în cadrul ecosistemului de remitențe.

II. Fortificarea capacităților instituționale ale AEÎ pentru dezvoltarea adaptărilor necesare la setul existent de produse de economii și împrumut destinate beneficiarilor de remitențe.

Pe parcursul etapei a doua, Proiectul se va concentra pe extinderea nemijlocită a incluziunii financiare prin intermediul AEÎ. În calitate sa de agenți ai unei societăți de plată, AEÎ vor deține o poziționare unică în zonele rurale, cu excepția băncilor – care oferă remitențe, dar propun produse slab adaptate populației rurale cu venituri mici, și Î.S. „Poșta Moldovei” – care nu oferă servicii financiare, cu excepția serviciilor de plată. Această poziționare va permite AEÎ să-și consolideze mandatul său de furnizor fiabil de servicii financiare populației din zonele rurale prin îmbunătățirea imaginii sale de intermediar financiar de încredere și prin extinderea domeniului de aplicare a serviciilor financiare de calitate. Pentru a stimula remitențele în favoarea activităților de producere, AEÎ vor fi sprijinite prin adaptarea produselor existente pentru a satisface nevoile beneficiarilor de remitențe, cu un accent deosebit pe tinerii (repatriați, emigranți și rudele de gradul întâi) care sunt cel mai probabil să caute finanțarea complementară pentru a lansa activități de producere ca alternativă la migrație. Vor fi promovate produse de economii destinate, plasate separat de remitențe și orientate drept împrumuturi către micro-afacerile rurale, o parte din care fiind subvenționate de prevederile combinate cu grant. Scopul acestui aranjament de finanțare este de a crea un stimulent puternic pentru a determina tinerii de a reveni/ rămîne acasă și contribui la dezvoltarea economiei naționale.

Grupurile țintă directe și indirecte ale Proiectului:

Beneficiarii direcți sunt lucrătorii migranți și membrii familiilor acestora din zonele rurale care au devenit membri ai AEÎ-urilor și, prin urmare, au avut acces la noi mijloace reglementate pentru a trimite remitențe și produse financiare aferente. Activitățile de împrumut care beneficiază de finanțare prin grant au vizat tinerii migranți, cetățeni moldoveni, care la momentul depunerii cererii aveau între 18 și 35 de ani inclusiv, pentru bărbați, și între 18 și 40 de ani inclusiv, pentru femei.

5. Scopul și Obiectivele Activității

În contextul finalizării Proiectului (sfârșitul anului 2021), CNPF urmează să contracteze o entitate înregistrată/consultant („Furnizorul”) pentru a elabora o evaluare externă finală a Proiectului.

Obiectivul evaluării este pregătirea raportului pentru a determina relevanța, eficacitatea, eficiența, impactul, sustenabilitatea și scalabilitatea Proiectului în îndeplinirea obiectivelor sale de dezvoltare.

De asemenea, evaluarea va reflecta mai detaliat:

- Dacă obiectivele, rezultatele și impactul, așa cum sunt definite în cadrul de implementare, au fost atinse.
- Viabilitatea modelului de afaceri pentru AEÎ-urile care canalizează remitențele și satisfacția clienților;
- Experiența acumulată, bunele practici și oferirea de recomandări necesare pentru a replica inițiativa de către alte AEÎ-uri, categorizarea rezultatelor și obținerea sustenabilității;
- Consiliere cu privire la rolul și performanța CNPF ca agent de executare a Proiectului.

În special, evaluarea ar trebui să răspundă la următoarele întrebări specifice (listă neexhaustivă):

• Relevanța

- Au fost obiectivele Proiectului relevante având în vedere contextul socio-economic, de reglementare și incluziune financiară? Evaluatorul trebuie să prezinte un scurt rezumat al climatului inițial privind migrația, remitențe, incluziune financiară și mediul de reglementare și să evalueze dacă soluțiile oferite de Proiect au fost relevante pentru atingerea principalelor provocări care marchează acest mediu.
- Cât de relevant a fost acest Proiect pentru a se asigura că remitențele ajung mai eficient în zonele rurale?

- Proiectul a răspuns nevoilor grupului țintă? Evaluați modul în care noul produs de remitere oferit de AEÎ a satisfăcut o nevoie existentă de expeditori și destinatari de remitențe.
- Proiectul a răspuns nevoilor AEÎ-urilor? Evaluați modul în care sprijinul oferit AEÎ-urilor (noul produs de remitere, noi orientări și proceduri interne, noi sisteme de monitorizare, diversificarea și consolidarea veniturilor) a răspuns nevoilor acestui tip de instituții.
- Ce factori interni și externi au influențat capacitatea CNPF și AEÎ de a atinge obiectivele Proiectate?

- **Eficacitate:**

- A fost implementat Proiectul conform planificării?
- A atins Proiectul numărul așteptat de beneficiari? (4.500 de utilizatori noi de remitențe (emițători/primitori); 4.300 de conturi de economii noi deschise de utilizatorii de remitențe care depozitează banii în cadrul AEÎ).
- Dacă destinatarii remitențelor folosesc AEÎ-uri pentru a primi remitențe? Evaluați dacă destinatarii au efectuat tranzacții repetate prin intermediul AEÎ în timpul desfășurării Proiectului.
- Evaluarea eficienței remitențelor în sprijinul beneficiarilor în vederea creșterii ponderii remitențelor depozitate în conturi de economii. Ținta inițială a Proiectului a fost ca beneficiarii să atingă o creștere anuală a soldului conturilor de economii cu 10%.
- Dacă Proiectul a îndeplinit obiectivele de servicii financiare suplimentare legate de remitențe? Și anume, 100 de conturi de împrumut deschise de beneficiarii de remitențe, 75 de împrumuturi pe termen scurt pentru finanțarea micro-antreprenorilor conduși de rudele lucrătorilor migranți și 25 de împrumuturi pe termen lung acordate migranților repatriați sau rudelor directe ale acestora, inclusiv grantul corespunzător.
- Asigurați o segmentare asupra beneficiarilor acestui Proiect (% femei, % tineri împrumutați sub 35 de ani (barbați) și 40 ani (femei) și distribuția geografică)
- Beneficiarii sunt mulțumiți de calitatea și livrarea serviciilor? Dacă nu, cum nu au îndeplinit serviciile așteptărilor beneficiarilor? Concret, în ce aspecte nu au fost mulțumiți beneficiarii? Va fi evaluată atât satisfacția expeditorilor cât și a destinatariilor.
- În ce măsură a fost suportul tehnic eficient pentru a întări capacitățile AEÎ-urilor de a respecta ghidurile de reglementare și cerințele de prevenire spălării banilor, actualizarea sistemului și procedurile lor informaționale, gestionarea lichidității acestora, adaptarea caracteristicilor produsului și îmbunătățirea relației cu clienții prin marketing și educație financiară?
- Cât de eficient managementul Proiectului monitorizează performanța și rezultatele Proiectului?

- **Eficiență:**

- Au fost toate rezultatele planificate livrate la timp?
- Au fost alocate resursele într-un mod optim pentru a obține rezultate (fonduri, resurse umane, timp, expertiză etc.)?
- Care a fost performanța CNPF în obținerea rezultatelor Proiectate și a responsabilităților convenite?
- Care a fost performanța UCIP IFAD în obținerea rezultatelor Proiectate și a responsabilităților convenite?
- Au fost utilizate eficient resursele? În general, rezultatele obținute justifică costurile? Ar putea fi obținute aceleași rezultate cu mai puține resurse? Evaluatorul ar trebui să evalueze necesitatea de a se baza pe un grant IFAD pentru a finanța această inițiativă. În special, va fi necesară o referire specifică la rentabilitatea activității de grant corespunzătoare.

- Identificați problemele cu care s-a confruntat CNPF și măsurile care au fost luate pentru a le remedia (fie ele bariere administrative, de reglementare, operaționale, financiare, politice, macroeconomice, sectoriale etc.).
- **Impactul Proiectului:**
 - Identificați modificările pozitive și/sau negative produse de Proiect, direct sau indirect, intenționate sau neintenționate, față de grupul țintă (destinatarii remitențelor și migranții din străinătate care trimit remitențe). Unele dintre aceste modificări pot include:
 - Comoditatea de a primi fonduri direct în contul lor de încredere AEÎ
 - Timp economisit în lipsa necesității de a călători la punctele de acces îndepărtate de recepționare
 - Economii sporite ca urmare a stimulentei Proiectului pentru a economisi o parte din remitențele primite
 - Creșterea creditelor ca urmare a stimulentei oferite - Mai exact, care a fost impactul Implementării grantului asupra beneficiarilor de remitențe?
 - Identificarea impactului investițiilor care au fost realizate prin grant pentru beneficiarii de remitențe - Care a fost impactul în ceea ce privește diseminarea cunoștințelor?
- **Durabilitate:**
 - Au AEÎ-urile intenția și/sau capacitatea de a continua să ofere produse existente legate de remitențe în viitor?
 - Părțile implicate în Proiect vor putea continua activitățile/prestarea serviciilor după epuizarea fondurilor IFAD ?
 - Cum s-au consolidat capacitățile la nivel individual și organizațional (CNPF, AEÎ, UCIP IFAD)?
- **Scalabilitate:**
 - Rezultatele Proiectului pot fi replicare și/sau extinse de către alte AEÎ sau alți actori, cum ar fi Asociația Națională Centrală a asociațiilor de economii și împrumut ? Pobiliitatea derulării acestor evenimente. Ce ar sprijini replicarea și extinderea lor?
 - Dacă coincide activitatea de grant și dacă este scalabilă în cadrul Programului Proiectul de reziliență rurală IFAD sau altor Programe IFAD din Moldova? Dacă da, ce ar fi necesar pentru a asigura scalabilitatea acestei intervenții?
 - Care ar fi amploarea investiției pentru a face posibilă scalabilitatea sau replicarea?
 - Ar trebui să existe o a doua fază a Proiectului pentru a consolida rezultatele?

CNPF va oferi Furnizorului selectat toate datele și informațiile necesare disponibile pentru realizarea studiului de evaluare respectiv.

Un Proiect de raport va fi partajat simultan cu CNPF și IFAD pentru revizuire, înainte de întocmirea evaluării finale.

Documentul final trebuie să aibă aproximativ 20 de pagini (fără anexe) și oferit CNPF în limba Română și limba Engleză.

6. Metodologia

CNPF va oferi Furnizorului selectat toate datele disponibile și informațiile necesare legate de Evaluare. Evaluatorul ar trebui să conlucreze cu toate părțile implicate în Proiect (IFAD, CNPF, UCIP IFAD Moldova, Promo Terra, AEÎ), inclusiv și cu unii dintre clienții AEÎ care au beneficiat de acest Proiect (cel puțin 30 de clienți – persoane de ambele sexe).

7. Cerințe minime de eligibilitate:

- Prestatorul urmează a fi o persoană juridică
- Experiență de min. 3 ani în domeniul evaluare/analiză impact: finanțare incluzivă, microfinanțare, asigurări, remitențe și/sau sector IT.
- Experiență în elaborarea și efectuarea studiilor de evaluare/analiza impactului executate pentru parteneri internaționali de dezvoltare similari
- Expertul cheie din cadrul echipei companiei urmează să dețină studii superioare în drept, economie, științe sociale sau alt domeniu relevant
- Lista de studii de evaluare a impactului realizate. La solicitarea autorității contractante se vor prezenta detalii despre studiile realizate întru verificarea corespunderii/relevanței studiilor efectuate cu tematica studiul de evaluare a impactului propus.
- Calitatea și relevanța studiilor de evaluare/analizei de impact a Proiectelor efectuate.

8. Termenul de prestare a serviciului

21 zile calendaristice de la semnarea contractului

9. Documentația obligatorie:

Nr.	Document
1	Copia Certificatului de înregistrare emis de organul înregistrării de stat, confirmată prin semnătura și ștampila Prestatorului
2	Oferta tehnică în original care să indice succint: <ul style="list-style-type: none">- descrierea metodologiei și procedurilor propuse spre utilizare, etapele de lucru- experiență de min. 3 ani în domeniul, inclusiv în efectuarea evaluărilor/analiza impactului la nivel local și internațional- CV – le experților propuși- copiile diplomelor de studii- min. 1 exemplu de studiu de evaluare/analiză a impactului executate anterior (linkuri relevante)
3	Oferta financiară în original, indicată în lei moldovenești. Toate costurile administrative și de suport urmează a fi incluse în prețul final. Notă: Prețul ofertei se indică fără TVA. Acesta v-a fi scutit de TVA cu drept de deducere prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr.246 din 08.04.2010.
4	Declarație privind confirmarea identității beneficiarilor efectivi și neîncadrarea acestora în situația condamnării pentru participarea la activități ale unei organizații sau grupări criminale, pentru corupție, fraudă și/sau spălare de bani.

Important: toate documentele urmează a fi semnate electronic!

Informație adițională la tel: +373 22 859466.